

Kommuneplan 2021-2033 - kort fortalt

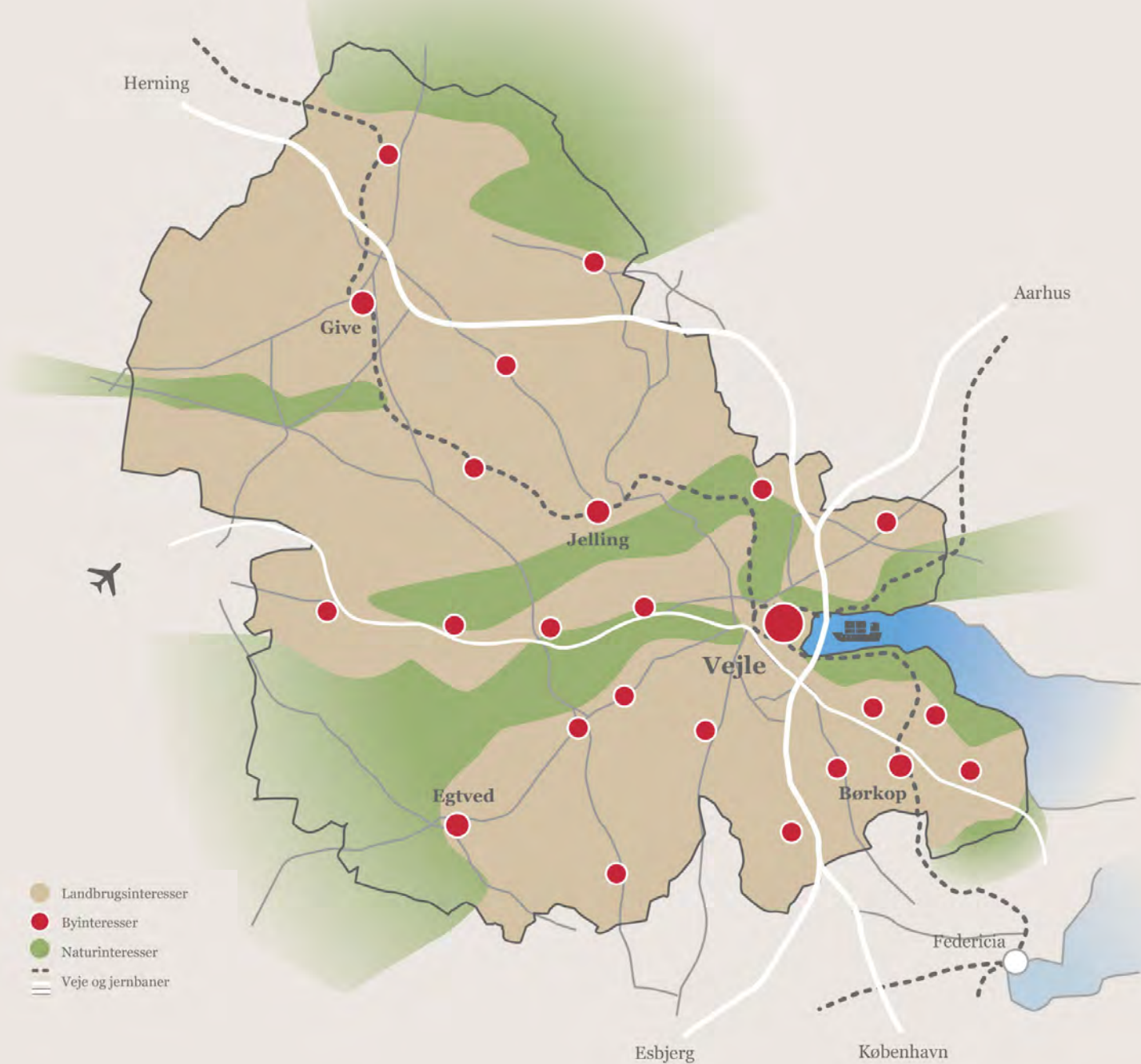

KEEPLIFTONGLEN

Indhold

Forord	5
Planstrategi	7
Levende byer for mennesker	8
En kommune i bevægelse	10
Hvad skal vi leve af?	12
Plads til det hele	14
Kultur, turisme og fritidsoplevelser	16
Sammen tager vi ansvar	18
Konkrete ændringer i forslag til kommuneplan 2021-2033	21
Principper for fortætning af bymidterne og tæt-lav boliger	22
Midtbyvision	24
Forebyggelse af klimaændringer	28
Retningslinje for lokalisering af store solcelleanlæg	30
Oversvømmelse og erosion	33
Strategisk landsbyplanlægning	35
Landskabskortlægning	36
Udpegning af nye Skovrejsningsområder	38
Revision af udpegninger af potentiel natur	41
Andre væsentlige ændringer	43

Hovedstruktur

Forord

Byrådets vision er, at Vejle Kommune er den mest attraktive kommune at bo og leve i, og kan tilbyde et arbejdsliv fyldt med muligheder. Vejle Kommune er en vækstkommune, og kommuneplanen skal være med til at sikre en klog og bæredygtig vækst. Ambitionen er at forblive en innovativ foregangskommune, der demonstrerer, hvordan små byer kan løse store problemer og vise stor ansvarlighed.

Planen lægger rammerne for de næste 12 års samlede udvikling af kommunen. Det gælder ikke bare byudvikling, men en lang række andre vigtige emner.

Planen bygger på en lang række strategier og politikker, som byrådet har vedtaget eller igangsat i den forløbne planperiode

Det gælder især:

- Klimaplan 2020-2050
- Stormflodsstrategi
- Mobilitetsplan
- Boligpolitik
- Byvisioner for Give, Jelling, Egtved og Børkop/Brejning
- Midtbyvision
- Biodiversitetsplan
- Kultur-, idræts- og fritidspolitik
- Natur- og friluftstrategi

Kommuneplanen er en sammenfattende plan, der går på tværs af alle sektorer i Vejle Kommunen. Samtidig er det en fysisk plan. Det vil sige, at alt hvad der står i planen, i princippet kan tegnes ind på et kort.

I dette hæfte kan du kort læse om nogle af hovedpunkterne i planen. Det er et resume af de pågældende afsnit. Hvis du vil vide mere om de enkelte emner, kan du gå ind på www.kommuneplan-vejle-2021.dk

Planstrategi 2019

Planstrategi

Planstrategien for Trekantområdet og Vejle Kommune, som byrådet vedtog i 2019, er den overordnede strategi for kommunens udvikling.

Planstrategien for Vejle Kommune blev til på baggrund af to workshops med byrådet og introducerede 5 temaer med hver deres dogmer.

- Levende byer for mennesker
- En kommune i bevægelse
- Det skal vi leve af
- Plads til det hele
- Sammen tager vi ansvar

På baggrund af den efterfølgende debat, er de 5 temaer i kommuneplanen blevet tilpasset i kommuneplanen.

Levende byer for mennesker

Ny Rosborg

Vi vil udvikle nye boformer og bysamfund, der har fokus på fællesskaber

Det gør vi i dialog med de borgere og grundejere der vil lege med. Det er en løbende proces bl. a. i Ny Rosborg hvor vi gør plads til bofællesskaber og byggefællesskaber. Kommunen kan ikke alene skabe fællesskaber, men vi kan understøtte dem og give plads til dem. Det kan også være i form af bebyggelser med bæredygtigt byggeri, selvforsyning og fælleshuse.

Med udgangspunkt i nogle af dogmerne under temaet ”plads til det hele”, er der også udarbejdet principper for fortætning med kvalitet.

Byerne skal udvikles ud fra deres egne styrker og forudsætninger

Det gør vi bl. a. med nye byvisioner som udvikles sammen med borgerne og med ny strategisk landsbyplanlægning. Byvisionerne sætter en retning for de 4 centerbyer som bygger på de særlige styrker som byen og dens borgere rummer.

Vejle Midtby er i særklasse i forhold til byliv, handel og arkitektur.

For at fastholde Vejle Midtbys styrke som centrum for handel og byliv bliver der løbende investeret i byens rum, senest Rådhusstorvet. Den nye Midtbyvision som er under udarbejdelse sætter retningen for det videre arbejde sammen med borgerne og handelslivet. Detailhandelen er under pres fra bl. a. e-handel, men også i en spændende udvikling som vores planlægning skal understøtte.

A woman with short blonde hair, wearing a black suit and a patterned scarf, is riding a red bicycle with a black basket on the handlebars. She is moving from left to right across the frame. The background shows a brick building with several windows and a door. Another bicycle is parked on the sidewalk in the background. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day.

En kommune i bevægelse

Cyklen er også en del af fremtidens grønne mobilitet.

Vi skaber byer og naturområder, der inviterer til bevægelse i hverdagen for alle

I Natur- og friluftstrategien arbejder vi på at gøre naturen smukkere, rigere og mere tilgængelig. Et mål er, at sikre befolkningens adgang til at færdes og opholde sig i naturen, samt forbedre mulighederne for friluftslivet.

Sammen med Københavns Universitet er der igangsat et anvendelsesbaseret forskningsprojekt omkring Børkop og Brejning, i forhold til at afdække potentialer og muligheder inden for rekreative aktiviteter i naturområder.

Derudover arbejdes der med at gøre kulturtilbud rundt om i kommunen tilgængelige, ligesom der er planer om etablering af nye udsigtsplateauer omkring Vejle Fjord - Vejle Ådal

Vi skaber plads til fremtidens grønne mobilitet

Der er igangsat initiativer, der sikrer flere ladestandere til el- og hybridbiler og der er indgået en aftale om overgang til eldrift for bybusserne i Vejle. Der er sat gang i et arbejde med en "grøn mobilitetsplan".

I nye byområder prioriterer vi alternativer til privatbilen

Bløde trafikanter prioriteres særligt i bykernen i Vejle. Sikkerhed og tryghed er en afgørende faktor, hvorfor bløde trafikanter også tænkes ind i den kommende trafiksikkerhedsplan. Nogle konkrete indsatser, der understøtter intentionerne om at flytte transportformer, er f.eks. at give mulighed for at prøve el-cykler, skabe bedre faciliteter og muligheder for bløde trafikanter samt kampagner om at cykle i skole og på arbejde.

I nye helhedsplaner indarbejdes sikre cykelstier og kollektiv trafikbetjening.

A man in a dark jacket and blue jeans stands in the center of a vast industrial factory. The space is filled with large, dark metal pipes and overhead cranes. The ceiling is high with exposed steel beams and several bright lights. The floor is concrete with visible tracks. The overall atmosphere is industrial and scale-oriented.

Hvad skal vi leve af?

Produktion af vindmølletårne på Welcon

Vi går fremtiden i møde ved at eksperimentere og tænke nyt

Vejle Kommune understøtter brugen af AI (artificial intelligence) i virksomhederne gennem møder med de store aktører på dette område. I forhold til AI er der også etableret et AI-hus i Dandy Business Park.

Vi bidrager til, at virksomhederne kan realisere deres udviklingspotentialer

På flere niveauer arbejder kommunen med at fremme de unges nysgerrighed og interesse for at skabe nyt. Mange af de lokale skoler har innovation på skoleskemaet. Spinderihallerne indgår også i et samarbejde med skolerne herom. Derudover arbejder Spinderihallerne sammen med Campus Vejle om undervisning i innovation og iværksætteri.

Vi arbejder sammen med virksomhederne og deres organisationer omkring rekruttering og fastholdelse af medarbejdere. Det handler i høj grad om attraktive boligmiljøer, et mere synligt kulturliv og rekreative muligheder for hele familien.

Af hensyn til investeringssikkerheden for eksisterende og fremtidige virksomheder inden for produktion og logistik, er der udpeget en række områder til produktionserhverv.

Bæredygtighed og digital omstilling er omdrejningspunktet for fremtidens erhvervsliv

Vejle Kommune arbejder sammen med virksomheder og iværksættere omkring bæredygtighed og digital omstilling på mange fronter. I Spinderihallernes kreative iværksætttermiljø arbejdes der med at fremme udviklingsforløb med fokus på bæredygtighed og cirkulær økonomi (CØ) som skal bidrage til at skærpe Spinderihallernes profil inden for bæredygtighed. Samtidig er Vejle Kommune med i et EU projekt omkring CØ i forbindelse med etableringen af det nye Ressource Center Vejle. Her er Vestbyen laboratorium for genanvendelse af plast.

Digital omstilling handler også om digital produktions teknologi, og her er Vejle Kommune helt i front med Fab-lab i Spinderihallerne. Her er man ved at udvikle et "biolab" hvor man sammen med virksomheder, borgere og uddannelsesinstitutioner eksperimenterer med at udvikle bæredygtige alternativer til plast.

Plads til det hele

Runkenbjerg i Vejle Ådal. Naturområde med store rekreative værdier

Arealer skal anvendes til flere formål

Vi vil i den kommende planperiode arbejde for at adressere udfordringerne med stigende pres på arealerne i det åbne land i en helhedstilgang, hvor vi vil se på hvordan vi kan sikre:

- Sammenhængende robuste landbrugsarealer til produktion
- Sammenhængende naturarealer med bedre biodiversitet
- Klimatiltag herunder oversvømmelsesområder, bufferzoner og bræmmer
- Flere miljøtiltag – kvælstof, fosfor og suspenderet stof
- Øget friluftsliv – stier, opholdsarealer, aktivitetsarealer
- Byudvikling, landdistriktsudvikling, infrastruktur

Når vi i Grejs Ådal undersøger hvordan vi kan forsinke vandet inden det rammer Vejle by i ved at styre vandet i våde områder kan arealerne samtidig være med til at binde CO2 og næringsstoffer, være med til at understøtte biodiversitet og blive et værdifuldt rekreativt område. I skovene kan vi producere bæredygtige råstoffer, understøtte biodiversitet, beskytte grundvand og skabe rekreative muligheder.

Vi vil øge biodiversiteten i Vejle Kommune

Der er udarbejdet en biodiversitetsplan, som lægger en retning for, hvordan vi kan udvikle naturen i Vejle Kommune

I de bynære landzonearealer vil kommunen fortsat understøtte kogræsserlav. Kommunen vil inspirere institutioner, virksomheder, grundejerforeninger og andre til at lade græsset gro lidt mere i dele af deres grønne arealer. Kommunen vil også stoppe med at slå græsset i vejrabatter og på rasteplasser så ofte. For Vejle By og centerbyerne har kommunen vedtaget en træstrategi, der skal sikre bestående træer og fremme plantning af nye.

Kultur, turisme og fritidsoplevelser

Kultur og turisme går hånd i hånd her ved Ravingbroen, hvor der er primitiv overnatning for cykelturister på Bindeballestien. I stationsbygningen er der udstilling om broen.

I Vejle Kommune er vores unikke landskab grundlag for kultur, turisme og friluftsliv. Dette tema var ikke prioriteret som et selvstændigt tema i Planstrategi 2019, men er taget med på baggrund af den politiske debat.

De store satsninger

Vejle Fjord og Vejle Ådal er ryggraden i Kommunen og danner ramme om satsninger, som den årlige Vejle Fjordfestival, Parasportens Hovedstad og Danmarks bedste Cykelkommune. Hærvejen danner kulissen for projektet "Destination Hærvejen" der sætter fokus på vandring og cykling

Formidling af historien og naturen

I Kongernes Jelling er historien om Harald Blåtand, der samlede Danmark, gjort tilgængelig ved hjælp af landskabskunst. Her, som andre steder, har kunstnere været med til at iscenesætte fortællingen. Det skal der arbejdes videre med i projekter som "Byen, vandet og kunsten" med en række nedslag omkring Vejle Fjord og Vejle Ådal. Værkerne skal referere til ådalens geologi, kulturhistorie og natur. Nye udsigtspunkter, nye formidlingssteder og besøgscentre skal styrke formidlingen og være med til at få endnu flere ud og bevæge sig i landskabet. Der arbejdes med planer om dette flere steder bl. a. ved Egtvedpigens Grav og Haraldskær. Kommuneplanen udpeger kulturmiljer, og disse udpegninger er netop blevet opdateret.

Storbykvaliteter i miniformat

Vejle Midtby er en attraktion i sig selv, og rummer små og store attraktioner og kulturtilbud inden for gåafstand af hinanden. Det gør midtbyen attraktiv for både konferencer og familier på ferier og weekendophold. Kulturkvarteret er et nyt begreb, der samler Midtbyens kulturelle fyrtårne og styrker deres synlighed i bybilledet.

Hverdagskulturen skaber fællesskab

Fællesskab er nøgleordet i den kulturpolitik som Byrådet har vedtaget i 2019. Det kan både være det lokale fællesskab omkring idrætsforeningen og spejderklubben, eller det kan være det globale fællesskab med andre omkring kunsten eller musikken. Kultur, idræt og fritid er fællesskab, underholdning og oplevelser. Det er også anledninger til refleksion og dialog, udvikling af kreativitet og skæve idéer, talentudvikling, sundhed, medborgerskab, demokrati, dannelse og lokal stolthed.

Vejle Kommunes natur-og friluftsstrategi

Undersøgelser har vist, at borgerne bruger naturen mere aktivt end tidligere. Vejle Kommune vedtog i 2019 en natur- og friluftsstrategi. Visionen på natur- og friluftsområdet er, at Vejle Kommune skal kendes for sine særlige natur-og rekreative kvaliteter. Alle skal have adgang til naturen og have de bedste muligheder for at bruge og opleve naturen der, hvor naturen kan bære det. Vejle Kommune vil sikre og udbygge natur-og oplevelsesværdierne ved at skabe en sammenhængende og varieret natur.

Sammen tager vi ansvar

Oversvømmelse i Vejle Midtby

Vi udnytter klimaudfordringerne til at skabe ny vækst, byudvikling samt grønne og blå miljøer

Klimaforandringerne påvirker alle – både private borgere, investorer og erhvervslivet. Strategisk arbejder Vejle Kommune med en stormflodsstrategi for Vejle by. Målet er at lave en stormflodsbeskyttelse, der gror med byen og både skaber trykthed, giver nye rekreative muligheder og sikrer byudviklingsmulighederne. Strategien efterfølges af et Løsningskatalog og en Risikostyringsplan 2.0.

Vejle Kommune tager ansvar og er blandt de 20 udvalgte kommuner i DK-2020 projektet. Klimaudfordringerne skal løses med samarbejde kommunerne imellem, og med projektet forpligtiger vi os til at give en anvisning på, hvordan kommunen kan leve op til Parisaftalen omkring global opvarmning samt målsætningen om klimaneutralitet i senest 2050.

Fremtidens forsyning skal være resilient

Vejle Kommune har opstartet et projekt, der hedder Fremtidens Vandforsyning. Projektet går ud på, at kortlægge de almene vandværkers planer for fremtiden og hjælpe dem til at blive mere professionelle. Mange af vandværkerne er ikke sikret, hvis de skulle få en forurening af deres drikkevand. Derfor vil vi gerne have, at de etablerer nødforbindelser til hinanden, i det omfang det er muligt eller sikrer sig på anden vis.

Fremtidens energiforsyning skal basere sig på vedvarende energi

Energiforsyningen i Danmark bliver mere og mere grøn, og målet er at Danmark selvforsynende med vedvarende energi i 2050. Der er to forskellige måder at komme derhen – at reducere forbruget eller at omlægge energiproduktionen.

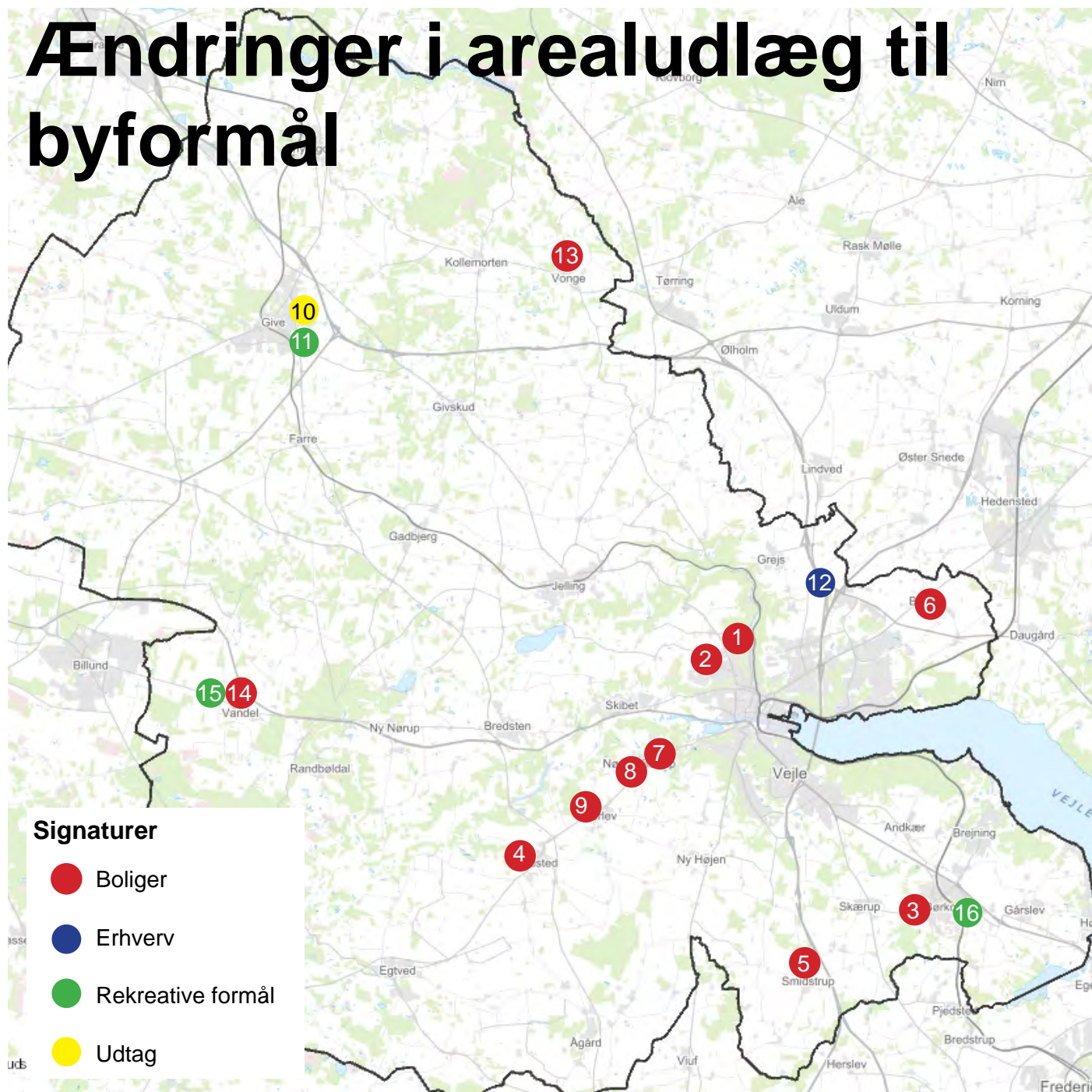
Der er en række udfordringer, men også muligheder, forbundet med at omstille til en grøn energiproduktion. En ad dem går på, hvor man skal placere f.eks. solceller og solfangere, vindmøller og biogasanlæg. Her vil vi arbejde målrettet med at sikre lokalt ejerskab, når der udlægges arealer til vedvarende energi, så alle får glæde af indsatsen. Vi ønsker at teste og eksperimentere med både nye teknologier men også nye samarbejds- og ejerskabsformer.

En strategisk energiplan skal vise, hvordan vi arbejder hen mod en 100 % grøn energiforsyning.

Konkrete ændringer i forslag til kommuneplan 2021-2033

Ændringer i arealudlæg til byformål

Signaturer

- Boliger
- Erhverv
- Rekreative formål
- Udtag

Vejle Kommune har vedtaget en boligpolitik, der skal fremme variationen i boligudbuddet. Vejle Kommune er en kommune i vækst. De seneste 10 år er befolkningen vokset med 8%. Der er derfor behov for boliger, der kan rumme tilflyttere fra andre kommuner, interne befolkningsforskydninger og ændrede husstandstyper.

I Vejle By er der stadig en god rummelighed i Tirsbæk Bakker og på Nørremarken, men udbygningen på Uhre er gået så stærkt, at der vil være behov for nye arealudlæg, der kan dække de næste 12 års behov. Det samme gør sig gældende i Børkop. Derudover vil der blive udlagt arealer i de mindre byer - Ødsted, Smidstrup, Bredal og Nr. Vilstrup. Efter en supplerende høring er der desuden ombyttet mindre arealer i Vonge og Vandel, med henblik på at fremme mulighed for boligudbygning i disse bysamfund.

Vejle Kommune har en rummelighed af erhvervsarealer, der er større end de næste 12 års behov. Derfor udtages der erhvervsarealer, der svarer til de nye arealudlæg til boliger og erhverv.

Nedenfor ses en liste over nye udlæg i denne kommuneplan. Numrene henviser til kortet. Udover disse nye områder er der i alle byzonebyer udlagt områder i den gældende kommuneplan, der kan rumme behovet for nye boliger her. Derudover arbejdes der med en særlig planlægning i Kølholmområdet og i Ny Rosborg.

1. Jellingvej, Hover, Vejle By: Udlæg: 13 ha til boliger (etageboliger og lavt byggeri).
2. Høgsholtvej, Hover, Vejle By: Udlæg: 5 ha til boliger (lavt byggeri).
3. Børkop Vest – 1. etape, Overmøllevej: Udlæg: 12 ha til boliger (lavt byggeri).
4. Mølkærvej, Ødsted: Udlæg: 2,5 ha til boliger (lavt byggeri).
5. Klattrupvej, Smidstrup: Udlæg: 3,8 ha til boliger (lavt byggeri).
6. Bredalkærvej, Bredal: Udlæg: 2,4 ha til boliger (lavt byggeri).
7. Ribe Landevej, Nr. Vilstrup: Udlæg: 1,6 ha til boliger (lavt byggeri).
8. Sandagervej, Nr. Vilstrup: Udlæg: 7,3 ha til boliger (lavt byggeri).
9. Jerlev Landevej, Jerlev: Udlæg: 2 ha til en dagligvarebutik samt boliger (lavt byggeri).
10. Donneruplundvej, Give: Udtag: ca 68 ha erhvervsarealer.
11. Donneruplundvej, Give: Ny rekreativ ramme på ca 68 ha.
12. Solskovvej, Vejle: 17 ha til Erhverv.
13. Tinnestvej, Vonge: Ca 2.5 ha til bolig. Et tilsvarende areal tages ud.
14. Gl. Åstvej, Vandel: Ca 7,2 ha ændres fra erhvervsformål og offentlige formål til boligformål.
15. Gl. Åstvej, Vandel: ca 3,4 ha ændres fra erhvervsformål til rekreative formål.
16. Brøndsted Møllevej, Børkop: Ca 8 ha ændres udlægges til rekreative formål.

Principper for fortætning af bymidterne og tæt-lav boliger

Byomdannelse på Flegmade i Vejle Midtby

Fortætning

Der er udarbejdet en række principper for fortætning og byomdannelse til boligformål. Principperne tager bl. a. udgangspunkt i arkitekturpolitikken og boligpolitikken.

Nogle af de overordnede principper er: Nyt byggeri skal respektere byens historiske bymidte og understøtte byens arkitektoniske og grønne kvaliteter. Udformningen af de konkrete byggeprojekter skal derfor ske i en skala og arkitektur som spiller sammen med, og respekterer byens kulturhistoriske, bevaringsværdige bymiljøer og bygninger. Arkitektur er identitetsskabende. Der vil derfor også kunne stilles krav til arkitekturen i byfortætningsprojekter som fx krav om variation i udtrykket og tydeligt hierarki i arkitekturen.

For at sikre et samspil mellem bygning og byrum er stueetagen særlig vigtig. Stueetagen skal udformes med omtanke for at sikre aktivitet, variation og tryghed på gaden foran huset. Stueetagen skal derfor være detaljeret, opdelt og så åben og inviterende som muligt. Dagslys og sollys er en vigtig forudsætning for, om man trives i sin bolig og alle boliger bør have vinduer på mindst to sider. Opholdsarealer i forbindelse med en bebyggelse skal helst give mulighed for både fællesskab og privatliv og give mulighed for varierende aktiviteter for alle aldersgrupper.

Tæt-lav bebyggelse

Der har vist sig et behov for at udvikle principper, der tager højde for de store forskelle der er, både i forhold til de lokale forhold og boligernes størrelser og udformning.

Der er derfor foreslået nye rammer. Der er stadig en mindste grundstørrelse på 400 ² og en bebyggelsesprocent på 40 som udgangspunkt. Det nye er især, at muligheden for at udlægge mindre grundstørrelser vurderes ud fra en samlet redegørelse og situationsplan, der viser indpasningen i omgivelserne. Situationsplanen skal illustrere hvordan bebyggelsen indpasses i eksisterende terræn og omgivelser. En del af grundarealet kan udlægges til fælles friareal for bebyggelsen. I vurderingen af indgår en række faktorer herunder:

- Størrelse og kvalitet af fælles friarealer
- Tilpasning i forhold til omgivende bebyggelse
- Stiforbindelser og trafikale forhold
- Fremme af fællesskaber jf. boligpolitikken
- Arkitektonisk kvalitet

Der er udarbejdet vejledninger med gode eksempler fra hele landet.

Vision for Vejle Midtby

Byrådet har igangsat et arbejde omkring en ny midtbyvision, der er en opfølgning på den gældende midtbystrategi for Vejle Midtby. Den bygger på 3 temaer og 10 strategiske principper.

Handelssted

Byer over hele verden oplever udfordringer med pres fra internethandel og nedgang i detailhandlen. I Vejle rykker flere servicevirksomheder, restauranter og caféer ind i midtbyen og efterspørgsel efter unikke oplevelser stiger. Derfor ønsker vi at skabe en midtby, hvor special-butikker, spisesteder og oplevelser tilsammen skaber en midtby, der er en attraktion i sig selv.

Bosted

Der bor 21.338 mennesker i Vejle Midtby. Over de næste 10 år forventes der at komme 3.877 til. Det forventes, at der i samme periode bliver bygget 1.752 nye boliger - dels som fortætning, og dels som omdannelse i forbindelse med udviklingen af Fjordbyen og Ny Rosborg. Vækst kalder på kloge løsninger. Derfor stræber vi efter variation og efter at skabe boliger til alle livets faser og situationer.

Mødested

Ensomhed og psykiske problemer forventes at blive nogle af de største sociale udfordringer i de kommende årtier, samtidig med, at der kommer flere enlige og flere ældre. Vi kan være med til at modvirke ensomhed ved at gøre bymidten til et godt mødested og samlingssted og gøre den tilgængelig og nem at komme til. Derfor skal vi skabe en midtby, der giver anledning til, at vi kan mødes.

Vores indsats vil i de kommende år særligt fokusere på udvikling af Midtbyen som handelssted, udvikling af Midtbyen som bosted og udvikling af Midtbyen som mødested.

Strategiske principper

Som led i at realisere midtbyvisionen arbejder vi med 10 strategiske principper. Principperne bruger vi i dialogen om og arbejdet med visioner,

Principperne har fået overskifterne: Koncentré, kvalitet, liv, karakter, for alle, grøn by, blandet by, helhed, samarbejde, ambitiøs.

Områder forbeholdt produktions-og transportvirksomheder

Konsekvensområde for område forbeholdt produktionserhever

Produktionserhverv

Vejle kommune har lavet en kortlægning af produktionsvirksomheder og logistikvirksomheder. På den baggrund og på baggrund af en række kriterier har kommunen gennemgået de enkelte erhvervsområder, som er udlagt i kommuneplanen. Der er derefter lavet udpegning af 5 områder, som er forbeholdt produktionserhverv. Det vil kunne understøtte de eksisterende produktionsvirksomheders udviklingsmuligheder eller give mulighed for at anvise nye produktionsområder en investerings-og fremtidssikret lokalitet.

Langt de fleste erhvervsområder er ikke udpeget som forbeholdt produktionsvirksomheder da, der kan være en konflikt med de gældende lokalplaner.

Transportcentre ville være oplagte at udpege som forbeholdt logistikvirksomheder, men disse områder rummer diverse servicefunktioner, der ikke er foreneligt med en udpegning i henhold til planlovens bestemmelser.

Forebyggelse af klimaændringer

Græsning på lavbundsjord i Vejle Ådal

Forebyggelse af klimaændringer tager i Vejle Kommune afsæt i Vejles Kommunes Klimaplan 2020-2050. Klimainsatsen står på mange ben, og omfatter følgende områder:

- Forsyning med vedvarende energi
- Udfasning af olie-og gasfyr
- Udnyttelse af biogasressource i landbruget
- Udtag af kulstofrige landbrugsjorde
- Skovrejsning
- Tillæg til mobilitetsplanen med fokus på hverdagscyklisme
- Udvikling af lokalplaner med lavere klimaaftryk
- Udarbejdelse af manual for bæredygtigt byggeri
- Grøn indkøbspolitik.

I kommuneplanen arbejdes der hovedsageligt med arealanvendelsen og kommuneplanen kan her understøtte den grønne omstilling ved at skabe rammerne for et bæredygtigt byliv og fremme den grønne mobilitet. I kommuneplanen udlægges der områder til energianlæg, der producerer vedvarende energi, og der udpeges områder til nye skove og naturområder, der kan være med til at binde CO₂. Disse delelementer af den grønne omstilling er indarbejdet i de forskellige kapitler i kommuneplanen.

Retningslinje for lokalisering af store solcelleanlæg

Solcellepark på den tidligere flyveplads i Vandel

I Vejle Kommunes Klimaplan 2020-2050 er det forudsat, at Vejle kommunes borgere og virksomheder kan forsynes med 100% CO₂-neutral energi. Store solcelleanlæg er en vigtig brik i den målsætning.

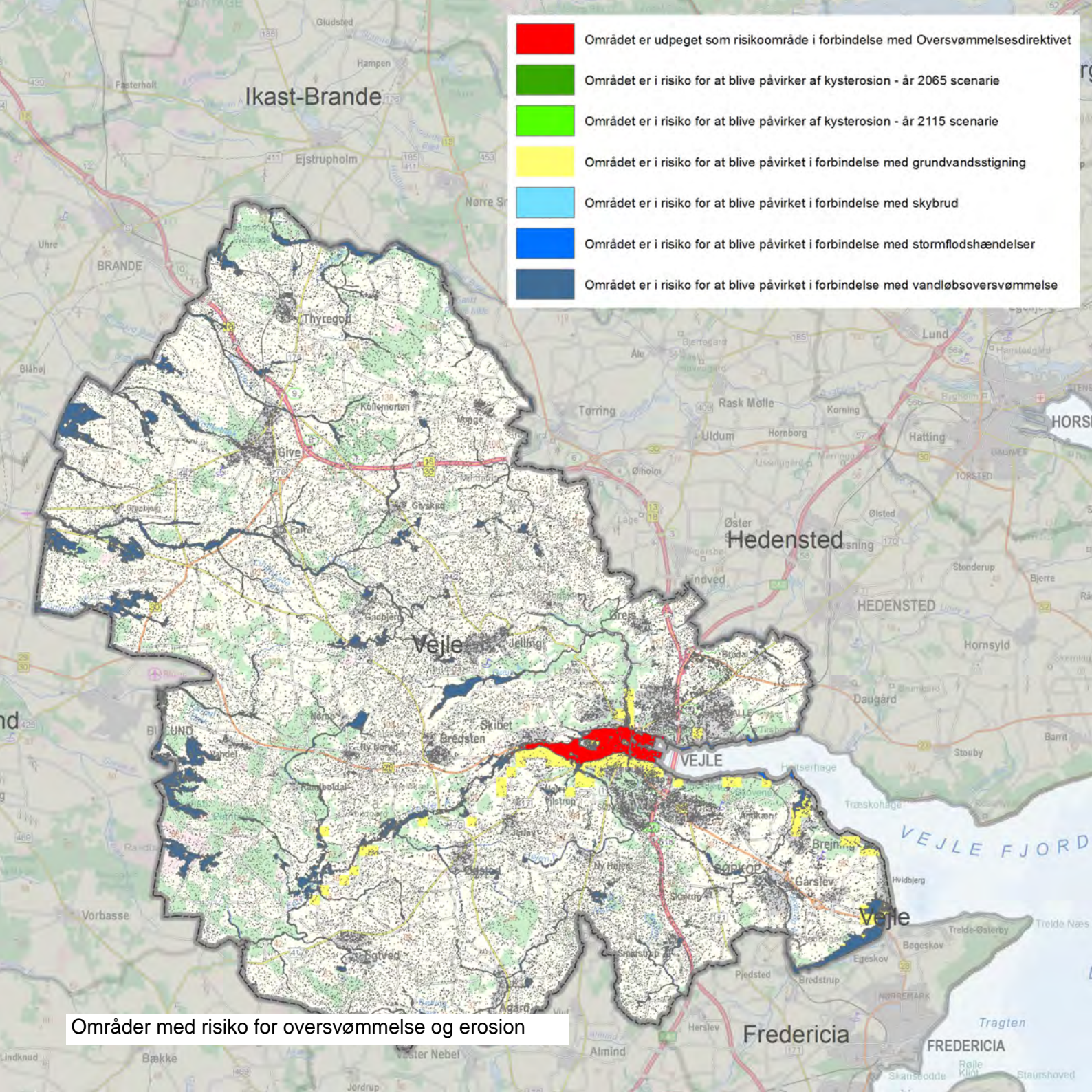
Solceller er på få år blevet langt billigere og langt mere effektive. Dermed kan de yde et væsentligt bidrag til den grønne omstilling, samtidig med at det er blevet økonomisk fordelagtigt at opstille og drive sådanne anlæg. Der er dog også en række andre interesser, som planlægningen skal varetage, herunder hensynet til landskabet, kulturmiljøet og dyrelivet. Der er derfor udarbejdet en retningslinje for disse anlæg.

Retningslinjen:

Store, fritstående solenergianlæg kan placeres enten i tilknytning til bymæssig bebyggelse eller i det åbne land.

I det åbne land skal anlæggene som udgangspunkt placeres på landbrugsarealer uden natur-, landskabs- eller kulturhistoriske interesser. Store hegnede anlæg må ikke enkeltvis eller ved flere enkeltliggende anlæg skabe barrierer for vildtets passage i landskabet. Beplantning skal afskærme anlæggene i forhold til naboer, veje og øvrige interesser i det åbne land.

Planlægning i kystnærhedszonen kræver en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse. Projekter, som giver nye muligheder for at forbinde natur- og landskabsområder, eller som bidrager til at tjene klimatilpasningsmæssige, miljømæssige eller rekreative formål vil blive vægtet højt. Det samme gælder anlæg, som kan bidrage til en lokal forankring eller som kan placeres i tilknytning til eksisterende tekniske anlæg som for eksempel biogasanlæg og vindmøller.

- Området er udpeget som risikoområde i forbindelse med Oversvømmelsesdirektivet
- Området er i risiko for at blive påvirket af kysterosion - år 2065 scenarie
- Området er i risiko for at blive påvirket af kysterosion - år 2115 scenarie
- Området er i risiko for at blive påvirket i forbindelse med grundvandsstigning
- Området er i risiko for at blive påvirket i forbindelse med skybrud
- Området er i risiko for at blive påvirket i forbindelse med stormflodshændelser
- Området er i risiko for at blive påvirket i forbindelse med vandløbsoversvømmelse

Områder med risiko for oversvømmelse og erosion

Oversvømmelse og erosion

På baggrund af klimaforandringerne er der lavet en ny retningslinje for områder med risiko for oversvømmelse og erosion.

Danmark forventes i fremtiden at opleve mere voldsomt vejr som følge af klimaændringerne, hvilket vil medføre flere oversvømmelser og mere erosion af kysterne med betydelige skader til følge, hvilket i nogle tilfælde kan have store samfundsmæssige omkostninger. I sommerhalvåret kan forventes mere ekstremnedbør (skybrud) og store mængder regn, hvilket vil sætte kloaksystemerne og vandløbene under yderligere pres.

Der forventes forøgede regnmængder, især om vinteren. Længerevarende nedbørsperioder kan dels medføre nedsat mulighed for nedsivning af nedbør, dels medføre en forhøjet grundvandsstand i de øvre jordlag. I vinterhalvåret opleves der kraftige storme, som medfører en risiko for stormflod i de kystnære områder, der giver erosion af kysterne og oversvømmelse i kystnære byer og sommerhusområder.

Klimaforandringerne afstedkommer, at havvandstanden stiger. Dermed forøges oversvømmelserne ved stormflod. Stigende havvandstand øger desuden erosionen af kysterne.

På baggrund af udfordringerne med oversvømmelse er der også udarbejdet 2 nye generelle rammebestemmelser:

Rammer for områder i risiko for oversvømmelse

Rammebestemmelsen gælder områder, som er udlagt til byformål og som er udpeget til område med risiko for oversvømmelse. Ved fremtidig planlægning skal risikoen for oversvømmelse vurderes nærmere i forhold til hvorvidt og i hvilket omfang, det er nødvendigt at sikre den bebyggelse eller anvendelse, som lokalplanen muliggør, imod skader fra oversvømmelse. Bestemmelser om afværgeforanstaltninger skal fastsættes under hensyn til oversvømmelsens karakter og udbredelse samt sårbarheden af den planlagte anvendelse.

Rammer for områder i oplandet til Grejs Å

Arealer i oplandet til Grejs å kan være særligt påvirket af vand eller vil påvirke nedstrømsliggende arealer. Det kan f.eks. være, at området er i risiko for oversvømmelse eller afleder til områder i risiko for oversvømmelse, afleder til særligt sårbare vandløb, at området er lavtliggende, har et højt grundvandsspejl eller andet. Det kan derfor være nødvendigt at gøre en særlig indsats og reservere væsentlige arealer til håndtering af vand i området i forbindelse med planlægning af områderne.

■ *Landsbyklynger*

- 1 Thyregod-Vester
- 2 Vonge-Kollemorten
- 3 Vejle Vesteregn
- 4 Hovedkær
- 5 Firehøje
- 6 Gadbjerg, Bredsten og Skibet
- 7 Egtved, Jerlev, Ødsted, Øster Starup, Ågård og Gravens
- 8 Andkær, Brejning, Børkop, Gårslev, Smidstrup og Skærup (Bøgekysten)

Højderyggen

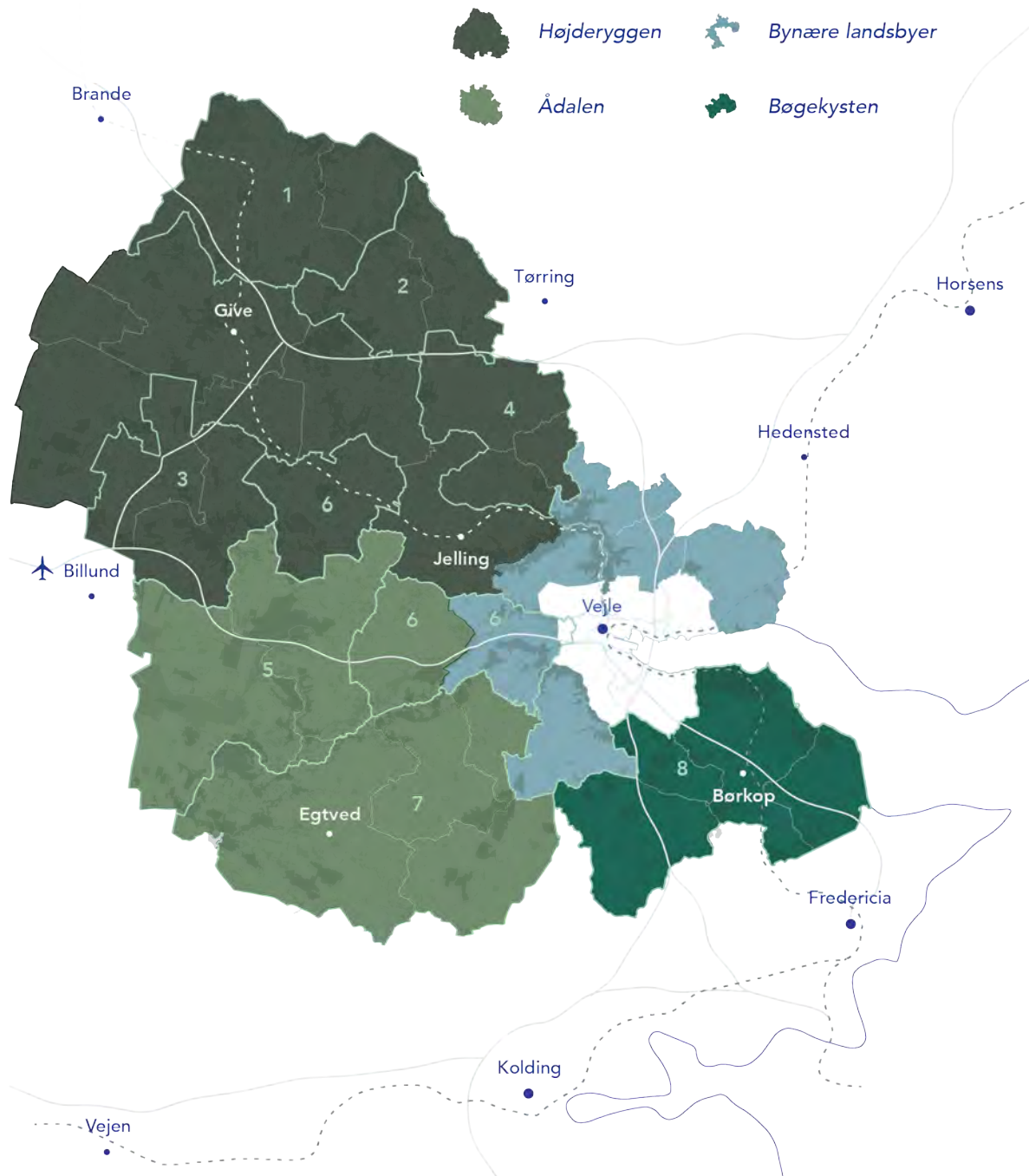
Bynære landsbyer

Ådalen

Bøgekysten

Strategisk landsbyplanlægning

Strategisk landsbyplanlægning er et nyt tiltag i planloven, som især sigter imod udkantområder med vigen- de befolkningstal og dårlige beskæftigelsesmuligheder. I Vejle Kommune er disse problemer ikke udtalte, men vi oplever dog, at der er stor forskel i befolkningsudviklingen og aldersprofilen i forskellige dele af kom- munens landdistrikter, og det kan derfor give mening at arbejde med begrebet.

Udvikling af landsbyer skal inddrage de unikke rammebetingelser for det landdistrikt de ligger i og den sam- menhæng de indgår i. Kommunens landdistrikter er opdelt i 4 hovedområder med hver deres overordnede karakteristika samt en række klynger og samarbejder som skifter afhængigt af emnet.

Højderyggen

Bynære Landsbyer

Ådalen

Bøgekysten

De enkelte landsbyer inden for hovedområderne betragtes her som større sammenhængende områder, det vil sige byer med et opland som med fx et skoledistrikt.

Karakteristikker og strategier for de forskellige områder er vejledninger til de kommunale politiske beslut- ninger inden for alle fagområder. Udviklingsplaner for de enkelte landsbyer med afsæt i de overordnede landsbystrategier påtænkes gennemført i form af borgerdrevne landsbyplaner for de enkelte landsbyer, skabt i samarbejde med kommunen.

Der er også sket mindre ændringer af landsbyafgrænsninger, idet Lindeballe er blevet en afgrænset lands- by, og afgrænsningerne af Kollemorten og Assendrup er udvidet. Ændringerne betyder, at der disse steder kan udstykkes et antal grunde til boliger.

Landskabskortlægning

Landskabet ved Rørbæk Sø

I Vejle Kommune har vi mange smukke landskaber. Men de er ikke bare smukke, de fortæller også en historie. En historie om hvordan istiden og smeltevandet har formet landskabet, men også hvordan mennesket har formet landskabet siden vi begyndte at dyrke landbrug. Når man kender den historie tilføjer det nye lag til oplevelsen af landskabet.

Med denne kommuneplan er udpegningerne gennemgået og analyseret efter en særlig metode, kaldet landskabskaraktermetoden, som Staten har udviklet. Med den reviderede udpegning har vi fået et mere objektivt grundlag for vurderingen af konkrete bygninger og anlæg i forhold til landskabet. Det kan f. eks. være store energiproducerende anlæg eller trafik anlæg.

Hvad er et landskab?

Et landskab består groft sagt af et naturgrundlag, en række kulturhistoriske spor og så det, vi sanser eller oplever. Naturgrundlaget er terrænet, som det er skabt af isen under sidste istid og siden er formet af vind, vejr og plantevækst.

Kulturhistorien er de spor, generationers brug af landskabet har efterladt, siden vi mennesker kunne fælde træerne, bygge, grave og pløje. Spor der kan ses som bebyggelse, veje, skel, hegn, skove, marker og tekniske anlæg.

Den visuelt rumlige beskrivelse er det man kan se direkte når man bevæger sig i landskabet. Kan man se langt eller kort? Hvordan er skalaen? Er det let at opfatte? Virker det bakket eller fladt? Kan man komme op på en bakke?

Men landskabet er også oplevelsen af: Det åbne og enkle med lange kig. Det sammensatte, der løbende ændrer udtryk, når vi bevæger os i det. Det kontrastfyldte, hvor marken møder skoven eller klinten havet. En fremtrædende bakke med udsigt eller kirken højt i landskabet. Det er det vi kalder landskabskarakteren

På baggrund af alt dette munder analysen af hvert område ud en række opmærksomhedspunkter.

Udpegning af nye skovrejsningsområder

Skov i Grejsdalen

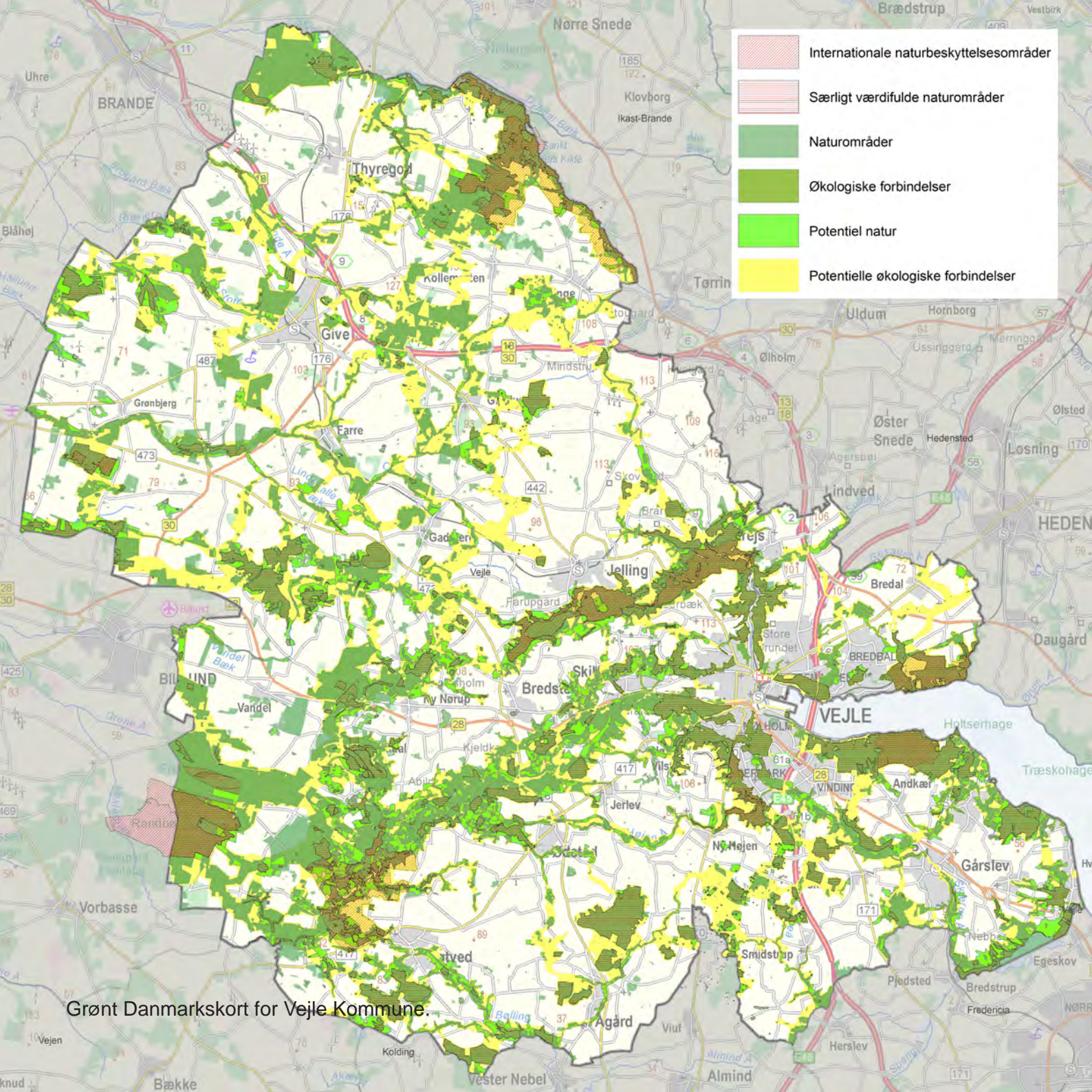
Der er udpeget en række skovrejsningsområder. Skovene er et vigtigt grønt kerneelement i den åbne, grønne storby, og i Trekantområdet lægges stor vægt på at fremme skovrejsning for at forbedre miljøet og livsbetingelserne for borgerne, dyrene og planterne. For at realisere målet i det Nationale Skovprogram, skal der i kommuneplanerne inddrages minimum 20 % af det ubebyggede areal på landsplan som skovrejsningsområder.

Der er udpeget områder til skovrejsning ud fra følgende fem hovedformål:

- Behov for grundvandsbeskyttelse og beskyttelse af særlige drikkevandsområder samt lokal beskyttelse af almene vandværkers bevaringsværdige kildepladser.
- Fremme bynære, friluftsmæssige kvaliteter.
- Mulighed for at styrke og skabe vigtige økologiske grønne forbindelseslinjer.
- Mulighed for at understøtte vandplanernes målsætninger, hvor blandt andet skovrejsning i oplande til følsomme fjorde og søer vil kunne mindske udvaskningen af næringsstoffer.
- Mulighed for at binde mere CO₂

For at fremme skovrejsningen mest muligt udpeger kommunerne i Trekantområdet også områder, hvor der er privat interesse i at rejse ny skov.

Udpegning af skovrejsningsområder forhindrer ikke, at området fortsat kan anvendes som hidtil, og der er heller ikke nogen pligt til at plante skov.

- Internationale naturbeskyttelsesområder
- Særligt værdifulde naturområder
- Naturområder
- Økologiske forbindelser
- Potentiel natur
- Potentielle økologiske forbindelser

Grønt Danmarkskort for Vejle Kommune.

Natur - Grønt Danmarkskort

Naturbeskyttelse er også en del af kommuneplanen. De forskellige udpegninger for natur er blevet opdateret. Det gælder "naturområder" herunder "særligt værdifulde naturområder" som er vokset med 512 ha, så det nu udgør 23.508 ha i alt. Det skyldes skovrejsning, naturgenopretning og anlæg af vådområder.

De potentielle naturområder er ændret til at fokusere mere på ekstensivt drevne arealer, som på sigt kan skabe sammenhænge til eksisterende naturområder ved indgåelse af frivillige aftaler med lodsejerne. Retningslinjen er uændret.

Grønt Danmarkskort er en masterplan over den eksisterende natur og den potentielle natur, som den kommunale indsats fremover fokuserer på. Kortet viser, hvor kommunerne i fremtiden vil målrette deres naturpleje og planlægge for ny sammenhængende natur - på tværs af kommunegrænserne.

Grønt Danmarkskort består af:

Beskyttede natur og skovområder, herunder de særligt værdifulde naturområder

Natura 2000-områder

Økologiske forbindelseslinjer

Potentielle økologiske forbindelseslinjer

Potentielle naturområder

Tilvejebringelse af Grønt Danmarkskort fokuserer i første omgang på at sikre de eksisterende særligt værdifulde naturarealer og Natura 2000-områder gennem optimal pleje. Udbygningen af Grønt Danmarkskort sker dernæst ved pleje af tilstødende eller nærliggende naturarealer, som har potentiale til at udvikle sig til værdifuld natur, samt ved at sammenbinde disse arealer, således at større sammenhængende og stabile værdifulde naturområder opstår. Denne indsats skal, hvor muligt, ses i sammenhæng med øvrige indsatser såsom områder for klimatiltag, vådområder, skovrejsning samt pleje af vildt- og småbiotoper som vandhuller, diger og levende hegn, krat, mv.

Udpegningerne er ikke til hinder for almindelig landbrugsmæssig drift eller for andre eksisterende aktiviteter såsom jagt eller færdsel. Med undtagelse af områder, hvor pleje af eksisterende natur eller tilvejebringelse af ny natur tager afsæt i lovgivning, skal det grønne danmarkskort overvejende udbygges ved frivillige aftaler med lodsejerne.

Renoveret jernbanebro fra 1898 over Vester Nebel Å

Andre væsentlige ændringer

Værdifulde kulturmiljøer

Værdifulde kulturmiljøer blev oprindeligt udpeget af Vejle Amt. Kulturmiljøer er den kulturarv, som er synlig i landskabet eller bybilledet. Det kan være gravhøje fra stenalderen, herregårde fra middelalderen, mejerier fra andelstiden, eller flyverskjul fra besættelsen. Det kan også være hele landsbyer og deres tilhørende marker. Kulturmiljøerne kan bruges aktivt til at styrke lokalområdernes identitet.

Retningslinjen er uændret og lyder: Inden for de udpegede kulturmiljøer må der kun planlægges for og udføres aktiviteter inden for byggeri, anlæg, råstofgravning med videre, hvis der tages hensyn til de kulturhistoriske bevaringsværdier, og det kan godtgøres, at de beskyttelses- og bevaringsmæssige interesser sikres.

Beskrivelser og udpegninger er opdateret. Enkelte af udpegningerne er slettet og andre er udvidet. Beskrivelserne er samlet i en baggrundsrapport med fotos optaget i 2020.

Ny retningslinje for Dambrug

Der er udarbejdet en ny retningslinje for Dambrug. Der lægges vægt på, at placering og udformning er hensigtsmæssig i forhold til landskab, miljø, natur og naboer.

FREA-anlæg (anlæg med fuld recirkulering) skal som udgangspunkt placeres i erhvervsområder i tilknytning til byerne, men kan placeres i landzonen, hvis der kan redegøres for, at det er nødvendigt og mest hensigtsmæssigt, og der tages hensyn til landskab, miljø, natur og naboer.

Ændringer af rammebetemmelser

Der er justeret på en række afgrænsninger af rammeområder. Mest markant er det, at stationsbygningen i Børkop nu er en del af rammen til centerformål, og den kan fremover anvendes til butik, hvis det ønskes. Der er også ændret en række rammebestemmelser. Det drejer sig bl a. om område 1.3.B.6 på Søndermarken. Anvendelsen udvides til liberale erhverv, offentlig og privat service, udstilling, museum og lignende, underholdning, restaurant, café, foreninger for Pedersholm Gods.

